

MMB îi consideră și îi tratează pe credincioșii ortodocși proprii ca pe o “plebe”

Mitropolia Moldovei și Bucovinei se află într-un șir de procese cu comunitatea satului Orășeni și cu preotul paroh mărturisitor, părintele Ioan Ungureanu. În câteva dintre aceste procese, MMB s-a confruntat cu dorința sătenilor din Orășeni de a avea intervenții accesorii în proces, adică de a putea să își spună și ei punctul de vedere cu privire la dorința MMB de a-l evacua forțat pe preotul lor, pe care mai întâi l-au caterisit necanonic pentru că a întrerupt pomenirea mitropolitului Teofan, semnatar al documentelor eretice din Creta și persecutor al credincioșilor care se opun ereziei ecumeniste.

În toate aceste procese, MMB a venit cu argumentări din care să rezulte că preotul este numit de către Chiriarhul locului, în speță de către Mitropolitul Moldovei și Bucovinei și Arhiepiscopul Arhiepiscopiei Iașilor, și că poporul nu are niciun cuvânt în numirea acestuia, trebuind să îl accepte necondiționat.

În argumentările sale, Mitropolia Moldovei și Bucovinei aduce ca temei legal prevederea canonului 13 Laodiceea și prevederile art. 43 din Statutul BOR.

Canonul 13 Laodiceea este invocat pentru a se arăta faptul că la alegerea preotului nu poate participa poporul. În varianta canonistului sârb doctor Nicolae Milaș, preluat de diacon prof. dr. Ioan Coman, canonul sună astfel: “Nu se permite plebei să facă alegerile celor ce vor fi așezați în preoție”.

Avocații MMB au vânturat acest canon prin toate instanțele, încercând să convingă judecătorii că poporul nu are niciun cuvânt de spus în alegerea preotului, ignorând două aspecte fundamentale ale canonului, **care dau de fapt dreptul poporului să aibă un cuvânt de spus în privința preotului pe care îl vor în parohie:**

1. Canonul spune că nu se permite „plebei” să participe la alegerile preotului, nu poporului credincios;
2. Canonul 13 se referă la alegerea/acceptarea preotului, care validează numirea lui de către episcop, la care face referire Statutul BOR.

Că MMB îi consideră pe toți credincioșii săi obișnuiți “plebe” s-a văzut din toate atitudinile sale față de cei care au îndrăznit să se opună semnăturilor date de mitropolit pe documentele din Creta.

Să nu uităm de campania de intimidare din august 2016, când 4500 de credincioși ortodocși au semnat un set de documente și o scrisoare adresate mitropolitului Teofan, prin care i se cerea înaltului ierarh să renunțe la sinodul din Creta și să denunțe ecumenismul.

Cu acel prilej, preoții și angajații MMB au dat dovada respectului pe care îl au față de păstoriții lor: sute de credincioși au fost căutați ca la poliție, pe listele unde au semnat, ajunse ilegal în mâinile protopopilor. Unii au fost amenințați cu iadul, alții cu lucruri mai lumești, unii au fost chiar agresati, câțiva, loviți.

A urmat apoi asaltul asupra Schitului Rădeni, unde starețul mănăstirii Petru Vodă a venit cu poliția și jandarmeria. Cu acea ocazie au aflat autoritățile de la MMB că chiar și schiturile și mănăstirile nu sunt niște moșii personale, iar atunci când vii cu poliția să revendici un imobil ar fi bine să ai în buzunar și un titlu valid de proprietate sau o hotărâre judecătorească definitivă și executorie.

Lecția de drept a continuat pentru slujbașii MMB la mănăstirea Frumoasa, din Iași, unde, după ce au bătut o călugăriță, s-au trezit într-un proces penal declanșat de poliție din oficiu, cu ramificații care duceau spre constituire de grup infracțional etc. Numai lipsa de viziune a unuia dintre duhovnicii nepomenitori ai acelor maici i-au scutit pe cei din MMB de o răspundere penală cu acea ocazie.

Cum lecția de la Frumoasa nu a avut efect *erga omnes*, dându-le învățături doar celor implicați direct în ea, angajații MMB au repetat scenariul în noiembrie 2017, la Orășeni, unde au spart ușile cu toporul, sub asistența jandarmilor, l-au bătut pe părintele Ioan Ungureanu și au vrut să ocupe biserica cu forța.

Scene incredibile în biserică. Preotul a fost luat de gât și târât pe jos, iar jandarmii au vrut să spargă ușa cu toporul - VIDEO

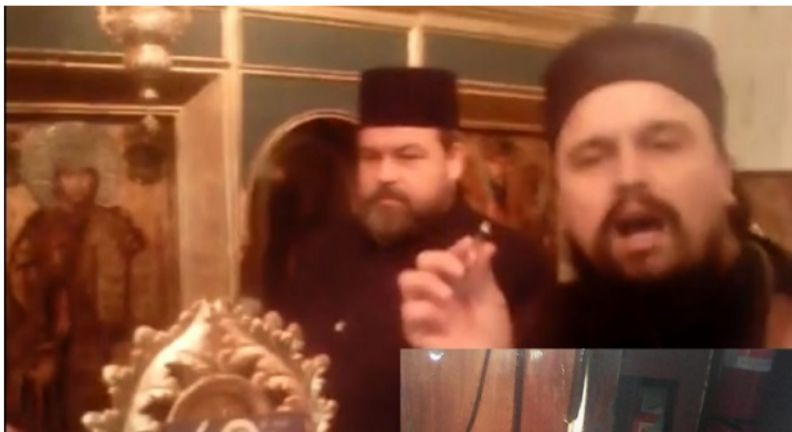
Share pe Facebook

Share pe Twitter

Share pe Google+

Comentarii

DE M.Z. • 12 NOI 2017 • 14:56

Nu au reușit, deoarece alături de puținii credincioși din biserică a luptat Dumnezeu, care i-a trimis afară pe agresori. Aventura a lăsat în urmă un șir lung de procese, la sfârșitul cărora probabil angajații MMB vor mai învăța o lecție de drept. Mai costisitoare decât dacă s-ar fi înscris pur și simplu la o facultate de specialitate.

Exemplele pot continua pentru a arăta că din punctul de vedere al MMB credincioșii ortodocși din parohii sau mănăstiri nu sunt decât o plebe care nu merită respectată sub nicio formă, niște iobași pe „tarlăua duhovnicească” a unora ajunși în funcții administrative bisericești, care cochetează cu ideea “fraților” apuseni din funcții asemănătoare, care gândesc că *la Chiesa siamo noi* („Biserica suntem noi”).

Din fericire însă, **Sfinții Părinți au fost mereu de acord cu ideea că Biserica este poporul credincios în integralitatea sa, cu mirenii săi, cu călugării săi, cu diaconii, preoții și episcopii săi.** Infaibilitatea însăși a Bisericii depinde de exprimarea tuturor straturilor bisericești în viața acesteia, fiecare neapărat pe locul și funcțiunea pe care le ocupă în cadrul Bisericii.

În sensul acesta, de respectare a poporului lui Dumnezeu, se manifestă și canonul 13 Laodiceea. Ca să înțelegem exact ce vrea să spună canonul 13 Laodiceea, se

cuvine să citim explicația pe care o dă canonistul sârb doctor Nicolae Milaș acestui canon cu privire la plebe.

Vorbind despre *plebe*, marele canonist sârb spune că acesta traduce termenul grecesc *ochlos*, care înseamnă “prostimea poporului, și cuvântul se pune în contrast cu partea inteligentă și de vază a poporului”.

De aici înțelegem că **la alegerea preoților erau interzise elementele generatoare de scandal din societate, nicidecum cei pe care Biserica îi consideră fii ai ei de încredere**. Nicăieri în istoria bisericească ortodoxă poporul dreptcredincios nu a fost numit “plebe”. În *Pidalion* termenul tradus de Milaș prin “plebe” nici măcar nu apare, textul spunând: “Nu se dă voie celorlalți să facă alegerile celor ce au să se așeze în ieratie”[1].

Ca să vorbim pe înțelesul avocaților MMB, poporul care are dreptul de a participa la alegerea preotului este exact cel prevăzut de art. 54, alin. (2) din Statutul BOR, unde se spune: “Adunarea parohială este compusă din credincioși majori ai parohiei, bărbați și femei, care mărturisesc prin credința, faptele și ținuta lor morală, atașamentul față de Biserica Ortodoxă, de învățăturile ei de credință și de instituțiile ei”.

În termenii doctorului în teologie N. Milaș, “partea inteligentă și de vază a poporului”. Aceștia toți au dreptul de a participa la alegerea preotului lor, lucru pe care ni-l consemnează fără drept de apel tâlcuirea din *Pidalion* a canonului: “Întâi, că după dreptul cuvânt unii ca aceștia [ierarhi și preoți] trebuie a se alege de Arhieriei și de sinierei, **urmând și împreună alegerile cele de la popor**; și al doilea, **că poate cei mai înțelepți și mai evlavioși mireni se cuvine împreună să aleagă cu episcopii și preoții pe cei ce urmează a se hirotonisi lor preot (sau arhieriu), dar nu și norodul cel prost și neregulat, pentru gâlcevile ce pot urma întru alegerile lor**, unii pe unii alegând, iar alții pe alții”[2].

Cum se face alegerea preotului? Ne spune tâlcuirea canonului 13 Laodiceea din *Pidalion*, dar și canonul 4 al sinodului I ecumenic și mai ales tâlcuirea pe care același mare canonist Milaș o dă.

Înainte de a vedea ce spune canonul 4, se cuvine să spunem că pe parcursul

tuturor proceselor MMB s-a străduit să demonstreze că prevederile acestui canon se aplică doar alegerii episcopilor.

Ideea este respinsă de canonistul Milaș, care, comentând canonul 13 Laodiceea, face o legătură directă cu canonul 4 al sinodului I ecumenic, după cum vom vedea mai jos, dar și explică la cine se referă ambele canoane: “Potrivit comentariului lui Zonara de la acest canon, sub preoție sunt a se înțelege persoanele sfințite din treptele ierarhice superioare, deci inclusiv episcopii”.

Vorbind despre alegerea episcopilor, Milaș citează modul de alegere a episcopilor, așa cum este descris în tradiția Constituțiilor Apostolice: “Deliberarea se face în zi de Duminică, **adunându-se poporul împreună cu soborul presbiterilor și fiind prezenți și episcopii. Iar cel ce este primul între episcopi să întrebe preoțimea și poporul, dacă acesta este într-adevăr acela pe care îl vor ca întâistător. Și dacă dânșii confirmă aceasta să întrebe din nou dacă cu toții atestază că acesta ar fi vrednic de acel mare și strălucitor oficiu de conducere**, dacă a împlinit totul în ce privește pietatea către Dumnezeu, dacă nu a jignit drepturile oamenilor, dacă afacerile casei sale sunt bine chivernisite și dacă viața sa este ireproșabilă. Și dacă toți dovedesc potrivit adevărului, iar nu după vreo opinie prejudecată că dânșul este de așa fel ca în fața lui Dumnezeu judecătorul și a lui Hristos și a Duhului Sfânt precum și a tuturor sfințelor daruri slujitoare, **atunci să fie întrebați și a treia oară dacă într-adevăr este vrednic de acel oficiu, ca în gura a două sau trei mărturii să rămână tot cuvântul; și dacă și a treia oară consimțesc că este vrednic, să se ceară de la toți semnul consimțirii**”[3]. Abia după aceea se purcede la hirotonirea celui ales de către întregul popor al Bisericii.

Tradiția apostolică este susținută și de Sfântul Ciprian al Cartaginei: “Trebuie să păstrăm sânguincios și să ținem strict **tradiția divină și așezământul apostolic păstrate aproape în toate teritoriile, după care să se numească legal, pe seama poporului, cel ce îi va fi întâistător**, să se adune episcopii cei mai apropiați din același ținut și să aleagă pe episcop, **fiind prezent poporul**, care cunoaște deplin viața singuraticelor persoane și a văzut toate faptele activității lor”[4].

Epistola 194 a Sfântului Vasile vorbește despre importanța poporului în alegerea episcopului, iar canonul 50 Cartagina arată precis cum trebuie să se facă hirotonirea episcopului, menționând că el trebuie “să se dovedească curat în fața

poporului”.

Canonistul Milaș arată că dreptul propriu-zis de a alege aparține episcopilor, însă alegerea lor trebuie confirmată de popor, iar această confirmare este esențială pentru alegerea respectivă: fără acest consimțământ, nimeni nu putea deveni episcop. După spusele aceluiași canonist, **același regim îl avea și alegerea preotului.**

Nicolae Milaș arată că deși canonul 13 Laodiceea interzicea **multimii poporului** să participe la alegeri, pentru a se evita scandalurile provocate de unii, poporul continua să participe la aceste alegeri prin reprezentanți ai săi, după cum ne spune tâlcuirea din *Pidalion*.

Cu alte cuvinte, dreptul poporului de a se pronunța asupra calităților de preot sau episcop ale celui pe care urmau să îl aibă ca păstor rămâne intact. Milaș sintetizează acest lucru în finalul comentariului său la canonul 13 Laodiceea, care desființează de la sine toată argumentarea MMB: “Dar la comentarul canonului 4 al sinodului I ecumenic am citat mai multe mărturii chiar de pe vremea când s-a ținut acest sinod laodicean, precum și din vremurile următoare, din care mărturii se vede **că prin canonul prezent nu a fost despuiat poporul de dreptul legal de a participa în limite determinate la alegerea persoanelor preoțești și mai ales de episcopi**”[5].

În acest pasaj final:

1. Milaș face legătura firească între canonul 4 al sinodului I ecumenic referitor la hirotonirea episcopilor și acesta, referitor la hirotonirea preoților, arătând că **poporul are dreptul să participe atât la alegerea episcopului, cât și a preotului, după regulile stabilite în canonul 4 al sinodului I ecumenic și reluate de canonul 50 Cartagina, cu adăugirea de aici, că nu se vor permite elementelor turbulente să participe.**
2. **Poporul are un drept canonic legal de a participa la adresa preotului și episcopului, pe care nicio decizie mitropolitană nu o poate anula.** Drepturile cutumiare și canonice bisericesti se așază deasupra regulamentelor bisericesti, având forță juridică superioară față de acelea, așa cum are constituția față de legile ordinare.

Prin urmare, **dacă nu se respectă dreptul poporului de a alege și a accepta preotul, articolele din Statutul BOR sunt lipsite de forță juridică.** Prevederea art. 88 din Statut consfințește dreptul episcopului de a numi preotul în parohie, dar nicidecum nu presupune că acesta poate numi preotul **contra voinței poporului sau indiferent de voința poporului, pentru că acest lucru ar fi necanonic, deci nul de drept.**

În acest sens trebuie interpretate și prevederile art. 23 din Legea Cultelor 489/2006, care nu pot eluda **dreptul legal al poporului de a participa la alegerea preotului său, consemnat în canoanele 4 al sinodului I ecumenic, 13 Laodiceea, 50 Cartagina și în ritualul de hirotonire, unde poporul spune “Vrednic este!” sau nu, după ce episcopul care face hirotonirea întreabă: “Vrednic este?”.**

De asemenea, art. 43 din Statut, invocat de către MMB, prevede că preotul este numit de chiriarh, **dar în niciun caz nu că este numit de chiriarh împotriva voinței poporului credincios, așa cum este cazul aici.**

Funcționarea autonomă a cultelor conform propriilor statute nu înseamnă dreptul acestora de a eluda legislația bisericească superioară acelor statute și de a răpi drepturile consfințite ale credincioșilor. Toate pasajele din regulamentele bisericești în care se vorbește despre rolul ierarhilor și de administratori ai averii bisericești trebuie înțelese ca referindu-se în relație cu terții (statul, cultele neortodoxe etc.), nu cu poporul credincios, **care este Biserica și fără de care unitățile administrative ale Bisericii nu au rost.**

Nu știm de unde își iau canoniștii BOR interpretările lor, dar cu siguranță ele eludează sfintele canoane și tradiția bisericească, pentru că impun poporului preoți pe care aceștia nu îi doresc, ceea ce este contrar sutelor și chiar mileniilor de tradiție patristică.

Note:

[1] *Pidalion, Cârma Bisericii Ortodoxe*, Editura Credința strămoșească, 2007, p. 426.

[2] Ibidem.

[3] Doctor Nicodim Milaș, *Sfintele Canoane ale Bisericii Ortodoxe*, vol. I, partea 1, Tipografia Diocezană, Arad, 1930, pp. 19-20.

[4] Sfântul Ciprian, *Epistola 68*.

[5] Dr. Nicolae Milaș, *Canoanele Bisericii Ortodoxe însoțite de comentarii*, vol. I, partea I, Arad, Tipografia diocezană, 1934, pp. 91-92.

Citiți și:

“Prințul Bisericii”, mitropolitul Teofan, încurajat să participe la împlinirea idealului religios al mozaismului